

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, v právnej veci navrhovateľky: **Z.**, bytom P., zastúpenej M., P., proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/315/2008-68 zo dňa 23.11.2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/315/2008-68 zo dňa 23.11.2009 **p o t v r d z u j e.**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. X. zo dňa 7.7.2008, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

(ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok, pretože nezískala potrebný počet rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že u navrhovateľky nebola splnená podmienka nároku na invalidný dôchodok, pretože navrhovateľka získala v rozhodnom období len 2 roky a 318 dní dôchodkového poistenia, hoci mala získať minimálne 5 rokov; navrhovateľka v konaní nepredložila žiadne listinné dôkazy svedčiace o inej dobe zamestnania, ako bola vykázaná.

Krajský súd sa zaoberal aj dátumom vzniku invalidity navrhovateľky, ktorý bol určený na 18.2.2008 a za účelom zistenia, či by zdravotný stav navrhovateľky neodôvodňoval prípadné skoršie uznanie invalidity, uložil odporkyňi doplniť posudok zo dňa 14.7.2009, najmä s prihliadnutím na prepúšťacie správy z Psychiatrickej liečebne v H. zo dňa 4.5.2006 a z interného oddelenia NsP v L. zo dňa 27.7.2007. Súd poukázal na závery v doplnacom posudku zo dňa 28.10.2009, v ktorom posudkový lekár konštatoval, že uvedené prepúšťacie správy neodôvodňujú skorší dátum vzniku invalidity, pretože v prepúšťacej správe zo dňa 4.5.2006 boli ako diagnóza uvedené iné úzkostné poruchy, panická porucha, epizodická záchvatová úzkosť a v správe zo dňa 27.7.2007 bolo uvedené, že navrhovateľka bola hospitalizovaná po svojoľnom užití nadmerného množstva liekov za účelom výplachu žalúdka. Preto skorší dátum invalidity nebolo možné určiť.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie s tým, že bola uznaná invalidnou pre ťažkú demenciu a preto by jej mal byť invalidný dôchodok priznaný.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny, pretože zdravotný stav navrhovateľky posúdili posudkoví lekári sociálneho poistenia, ktorí po objektívnom posúdení výsledkov vyšetrení jej zdravotného stavu a za prítomnosti navrhovateľky vyhotovili logické a jednoznačné posudky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky

nemožno vyhovieť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s ustanovením § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.9.2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 70 ods. 1 zákona podmienky nároku na invalidný dôchodok stanovuje zákon v ustanovení § 70 a nasl., podľa ktorých poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 72 zákona počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku

- a) do 20 rokov je menej ako jeden rok,
- b) nad 20 rokov do 22 rokov je najmenej jeden rok,
- c) nad 22 rokov do 24 rokov je najmenej dva roky,
- d) nad 24 rokov do 26 rokov je najmenej tri roky,
- e) nad 26 rokov do 28 rokov je najmenej štyri roky,
- f) nad 28 rokov je najmenej päť rokov (ods. 1).

Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity, a ak ide o poistenca vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity (ods. 2).

Z pripojeného spisového materiálu odvolací súd zistil, že navrhovateľka požiadala dňa 6.5.2008 o invalidný dôchodok s tým, že ho žiadala priznať 3 roky spätne, teda od 6.5.2005.

Zdravotný stav navrhovateľky bol posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Leviciach, dňa 9.6.2008, podľa záveru ktorého je

navrhovateľka invalidná, pretože miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 75% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pri rozhodujúcom zdravotnom postihnutí – organické duševné poruchy – ťažké poruchy s dezintegráciou organizmu (kap. V, pol. 1, písm. b/ prílohy č. 4 zákona). Deň vzniku invalidity bol stanovený na 18.2.2008, kedy bola u navrhovateľky prvýkrát potvrdená závažná duševná choroba.

Odporkyňa rozhodnutím zo dňa 7.7.2008 zamietla podľa § 70 ods. 1 zákona žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok s odôvodnením, že navrhovateľka do 18.2.2008 nezískala potrebný počet rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona a preto nie sú splnené podmienky nároky na invalidný dôchodok.

Po podaní opravného prostriedku navrhovateľkou bol jej zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – pobočky v Leviciach dňa 26.5.2009 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – ústredia so sídlom v Nitre dňa 14.7.2009 s totožným záverom o tom, že navrhovateľka je invalidná od 18.2.2008, lebo miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 75% pri rozhodujúcom zdravotnom postihnutí – organickom psychosyndróme ťažkého stupňa pri Alzheimerovej demencii - podľa kap. V, pol. 1, písm. b/ prílohy č. 4 zákona. Z oboch posudkov vyplýva, že invaliditu u navrhovateľky nemožno uznať skôr ako od 18.2.2008, pretože až v tento deň bolo u navrhovateľky potvrdené závažné duševné ochorenie. Posudkový lekár v posudku zo dňa 26.5.2009 navyše uviedol, že v zdravotnej dokumentácii sa nenachádza žiadny nález psychiatra potvrdzujúci závažné duševné ochorenie pred rokom 2008 ako je Alzheimerova choroba a ani iné duševné poruchy (panické ataky, depresia, konverzné poruchy), neboli hodnotené ako natoľko závažné, aby podmieňovali vznik invalidity; konštatoval tiež, že choroba navrhovateľky má svoj vývoj, ale nie je možné, aby psychiater nepostrehol príznaky demencie už v minulosti.

V konaní o opravnom prostriedku navrhovateľky uložil krajský súd odporkyni opätovne posúdiť zdravotný stav navrhovateľky a doplniť svoj posudok zo dňa 14.7.2009 s ohľadom na predložené prepúšťacie správy zo dňa 4.5.2006 a 27.7.2007, so zameraním na to, či tieto správy neodôvodňujú prípadné skoršie uznanie invalidity.

Na základe tejto výzvy súdu posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – ústredia so sídlom v Nitre v doplniacom posudku zo dňa 28.10.2009 uviedol, že prepúšťacia správa z PN H. zo dňa 4.5.2006 hodnotí prvú hospitalizáciu navrhovateľky na psychiatrii (od 26.4. do 3.5.2006), vyžiadanú obvodným psychiatrom pre zvýšenú intrapsychickú tenziu, poruchy spánku, zvýšené sebazpozorovanie a koncentráciu na pocit somatopsychickej insuficiencie. Navrhovateľka bola prepustená na vlastnú žiadosť, bez psychopatológie a suicidálnych myšlienok. Táto hospitalizácia nepotvrdila žiadne závažné duševné poruchy. Závery o ich prítomnosti nevyplývajú ani z prepúšťacej správy z interného oddelenia NsP L. zo dňa 27.7.2007, z ktorej je zrejmé, že navrhovateľka bola prijatá po svojvoľnom užití nadmerného množstva liekov, za účelom výplachu žalúdka a sledovania, suicidálny úmysel navrhovateľka poprela a neboli u nej zistené žiadne poruchy ani iné nežiaduce účinky.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo takto jednoznačne ustálené, že navrhovateľka trpí závažným duševným ochorením (organický psychosyndróm ťažkého stupňa pri Alzheimerovej demencii) podľa kap. V, pol. 1, písm. b/ prílohy č. 4 zákona, ktoré u nej podmieňuje 75%-ný pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Invalidita bola uznaná odo dňa 18.2.2008, kedy bolo u navrhovateľky prvýkrát potvrdené takéto závažné duševné ochorenie. Preto odporkyňa postupovala správne, keď v prípade navrhovateľky skúmala splnenie ďalšej podmienky pre vznik nároku na invalidný dôchodok a to podmienku potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 zákona získaného z obdobia 10 rokov pred vznikom invalidity, teda od 18.2.1998 do 18.2.2008.

Odporkyňa mala v konaní za preukázané, že navrhovateľka v rozhodnom období nedosiahla potrebný počet rokov dôchodkového poistenia, keďže podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona by pre vznik nároku na invalidný dôchodok musela získať aspoň 5 rokov dôchodkového poistenia z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity, no navrhovateľka v tomto období získala len 2 roky a 318 dní.

Z postupu krajského súdu je zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskech nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľka udávala, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať jej pracovný potenciál. Za týmto účelom uložil odporkyni vypracovať doplnujúci posudok

s prihliadnutím na navrhovateľkou predložené prepúšťacie správy za účelom zistenia možného skoršieho dátumu vzniku invalidity. Rovnako dôkladne skúmal splnenie podmienky potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia, keď mal za preukázané, že navrhovateľka v rozhodnom období nezískala potrebnú dobu poistenia pre účely nároku na invalidný dôchodok. Nepochybil preto, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. Navrhovateľka nepredložila ani v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému záveru, ako bol ustálený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi krajského súdu, že z doteraz vykonaného dokazovania možno bez akýchkoľvek pochybností dospieť k záveru, že pre vznik nároku na invalidný dôchodok nebola u navrhovateľky splnená jedna z obligatórnych kumulatívnych podmienok stanovených zákonom a preto krajský súd nepochybil, keď rozhodnutie odporkyne napadnutým rozsudkom potvrdil.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ľubica Kavivanovová